

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a jogtanácsos által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságnál 6.P.IV.21.888/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 3.Gf.75.257/2008/6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 33. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás lényege szerint a felperes a 2003. május 28-án kötött szerződéssel a tulajdonában álló és az u. vontatóvágányból kiágazó iparvágány használatára megállapodott az alperessel. A szerződés szerint az alperes a telephelyén levő iparvágányon belső tolatást végezhet, de a felperes általi kiszolgálás során a tolatást és a rakodást szüneteltetnie kell. A kiszolgálás alkalmával a telepkapuk nyitására és azoknak nyitott állapotban történő rögzítésére az alperes megbízottja volt köteles, amely tevékenységre az alperes 2002 májusában egy biztonsági szolgáltató kft-vel kötött szerződést. A felperes vasúti kocsijainak 2004. szeptember 22-én az alperes telephelyén levő iparvágányra való behaladása közben a kinyitott, de nem megfelelően rögzített kapuszárny elszabadult és a nagy erejű szél rácsapta a kocsisorra, beakadt a vasúti kocsi ütközőjébe és a saroklépcsőn tartózkodó kocsirendezőt lesodorta, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

A felperes az üzemi balesetet szenvedett alkalmazottjának különféle jogcímenekén kifizetett kártérítés összegét követelte az alperestől és 1.706.296 forintra tartott igényt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert az volt az álláspontja, hogy a baleset bekövetkezéséért a felelőssége nem állapítható meg, így a felperes a munkavállalójának kifizetett összeget tőle nem követelheti.

Az elsőfokú bíróság keresetnek részben helytadó, az alperest 1.390.000 forintban marasztaló, míg a keresetet ezt meghaladóan elutasító ítéletét a másodfokú bíróság - fellebbezett részében - helybenhagyta, de az indokolását részben módosította.

Megállapította, hogy az alperes kezelésébe tartozó telepkapu elszabadulása és a felperes szerelvényének való ütközése a veszélyes üzemi tevékenység körén kívül esik, de nem volt elháríthatatlan. A felperes az alkalmazottjával szemben a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése szerint kártérítésre köteles volt, mert a felelősség alóli mentesüléséhez szükséges tényeket nem bizonyította. Az alkalmazott felróható magatartása sem állapítható meg, ezért a felperes teljes kártérítésre köteles. Az üzemi balesetet szenvedett alkalmazott kárát a felek együttesen okozták, de a felperes az általa kifizetett összeget a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdése alapján az alperestől követelhetette, mert a baleset - és így a felperes kára - az alperes szerződésszegésére vezethető vissza. Az alperes és a felperes egymás közötti viszonyában az alperes a felróhatóság hiányát nem bizonyította.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és azt kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság a „jogerős marasztaló ítéletet helyezze hatályon kívül”. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, de a másodfokú bíróság a feltárt tényállásból tévesen következtetett a balesetért fennálló felelősségére. Arra hivatkozott, hogy a telepkapu műszakilag nem volt hibás, a baleset oka az időjárás „vis maior” helyzet volt, a tolatási műveletet pedig a felperes tolatásvezetője irányította, aki a szerződésben foglaltaknak nem tett eleget. Ezzel a baleset okozójává vált, így a felperes a magának okozott kárt reá nem háríthatja át.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben nem vitás tényállás szerint a felperes a tulajdonában álló iparvágány használatát szerződés szerint átadta az alperesnek. Az iparvágányt és a vontatóvágányt több helyen belső átjárók keresztezik. Az itt található kapuk az iparvágányt használó alperes tulajdonában állnak, és megfelelő műszaki állapotban tartásukért, kezelésükért az alperes a felelős. Az adott kapu műszaki állapotának hibájára a munkavédelmi ellenőrzés eredményeként hozott határozat mutatott rá, a jogerős ítélet pedig a kapu szabálytalan használata, illetőleg a szélsőséges időjárás viszonyoknak meg nem felelő rögzítése miatt állapította meg az alperes terhére az általában elvárható magatartás hiányát. A szakértői véleményből megállapíthatóan, de a perben senki által sem vitatottan a baleset időpontjában 70-80 kilométer/óra sebességű szél fújt. Az alperes ezt az időjárás helyzetet észlelte, de a kapu kinyitása után annak megfelelő rögzítése elmaradt. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy az erős szél hatása miatt úgynevezett vis maior helyzet

alakult ki, ez okozta a balesetet, amelyért, illetőleg a következményeiért azonban felelősség nem terheli. Az erőhatalom (vis maior) olyan körülmény, amelynek károsító hatását emberi erővel nem lehet elhárítani, objektíve mindenki számára elháríthatatlan. Az adott esetre azonban ilyen megállapítás nem tehető. A rendelkezésre álló bizonyítékokból - közöttük a munkavédelmi felügyelő tanúvallomásából - megállapíthatóan a kapu erősebb rögzítése, illetőleg megfelelő emberi erő igénybevétele esetén a kár megelőzhető, illetőleg elhárítható lett volna.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes tolatásvezetője felelős a baleset bekövetkezéséért. A másodfokú bíróság helyesen értelmezte a felek közötti szerződés részeként elfogadott kiegészítő szolgálati utasítás tartalmát, amely szerint a vágánykapuk kezelése az alperes feladata. A vágánykapu kinyitásáért, annak ellenőrzéséért, illetőleg a szárnyas kapu kinyitásának rögzítéséért is az alperes tolatásvezetője a felelős, illetőleg annak hiányában mindezek az alperes saját vasútüzem vezetőjének a feladatkörébe tartoznak. A baleset bekövetkezése előtt a felperes vasúti kocsijának behaladását lehetővé tevő kaput az alperes megbízottja kinyitotta. A baleset a behaladás közben, a kapu nem megfelelő rögzítése miatt, annak az erős szél hatására is történt elszabadulása, de nem a konkrét tolatás irányítása miatt következett be. Ebben a felperes tolatásvezetőjének közrehatása nem volt.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmét a jogerős ítélet megalapozatlanságára hivatkozással terjesztette elő. Tekintettel azonban arra, hogy a jogerős ítélet által megállapított tényállás a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, iratellenes megállapítást, vagy logikai ellentmondást nem tartalmaz, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltak sérelme nem állapítható meg. A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető költsége nem volt.

Budapest, 2010. január 13.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő

HM